

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyně JUDr. Zorou Šmolkovou ve věci
žalobkyně: **S. P.**

proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 5. 2025, ve věci invalidního důchodu,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení

Odůvodnění:

1. Žalovaná svým rozhodnutím ze dne 6. 5. 2025 zamítla námitky, které podala žalobkyně proti prvostupňovému rozhodnutí žalované ze dne 25. 2. 2025, jímž byla zamítnuta její žádost o invalidní důchod pro nesplnění podmínek daných ustanovením § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, (dále jen „zdp“). Žalovaná tedy potvrdila své dřívější rozhodnutí, ve kterém vycházela z posouzení žalobkynina zdravotního stavu, které bylo učiněno lékařem Institutu posuzování zdravotního stavu (dále jen „IPZS“) ze dne 25. 2. 2025, z něž vyplývá, že pracovní schopnost u žalobkyně poklesla z důvodu

Shodu s prvopisem potvrzuje J.V.

dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pouze o 30 %. Nebylo tedy splněno kritérium § 39 odst. 1 zdp. Z důvodu přezkumu námitkami napadeného rozhodnutí došlo k opětovnému posouzení invalidity ze strany IPZS dne 25. 4. 2025. Dle posudku mělo nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, oddílu E, položce 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. (dále jen „vyhláška“), konkrétně chronický vertebrogenní algický syndrom krční a bederní páteře na podkladě degenerativních změn, se stenózou páteřního kanálu, bez zánikové radikulopatie. Pro toto postižení lékař vyčíslil pokles pracovní schopnosti žalobkyně na 20 %, tento pokles pak navýšil pro další postižení dle § 3 odst. 1 vyhlášky o 10 % na celkových 30 %.

2. Žalobkyně s tímto nesouhlasila a v žalobě popsala svůj zdravotní stav s odkazem na přiložené lékařské zprávy a odborné posudky. Dle žalobkyně nebyl správně a úplně zjištěn skutkový stav, posudek lékaře IPZS neodpovídal skutečnému zdravotnímu stavu žalobkyně.
3. Žalovaná ve svém vyjádření odkázala na své rozhodnutí a uvedla, že dle ustanovení § 39 odst. 4 zdp se vychází při určování poklesu pracovní schopnosti ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření. V úvahu se pak bere, a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav, c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával, e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %, f) v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek. Žalovaná dále uvedla, že v otázce posouzení nároku na dávku důchodového pojištění je vázána posudkem IPZS, a to jak ve správním řízení dle § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 582/1991 Sb. (dále jen „zákon o OPSZ“), tak v rámci řízení o námitkách podle § 8 odst. 7 zákon o OPSZ, neboť jde o odbornou otázku, pro niž je třeba znalostí v oboru medicíny a posudkového lékařství. Žalovaná také ve vyjádření uvedla, jaké jsou náležitosti posudku, které upravuje § 7 vyhlášky a následně se vyjádřila k samotnému posudku, v němž bylo vyhodnoceno, že pracovní schopnost žalobkyně poklesla o 30 %. Tento posudek dle žalované splňoval požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti, zároveň se měl vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi.
4. Žalovaná navrhla ve svém vyjádření důkaz posudkem Posudkové komise MPSV ČR, která je ve smyslu ustanovení § 4 odst. 2 zákona o OPSZ zřízena za účelem posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce pro účely přezkumného řízení.
5. Soud zjistil, že žalobu lze věcně projednat. Přezkoumal tedy napadené rozhodnutí v souladu s § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.), v mezích žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalované dne 6. 5. 2025 (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

6. Krajský soud z připojeného posudkového spisu zjistil, že žalobkyně není vyučena, pracovala jako prodavačka, dále jako administrativní pracovnice, zubní instrumentářka, dělnice, naposledy jako obsluha.
7. S ohledem na žalobní námitky nechal krajský soud v řízení zpracovat posudek posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky (dále jen „MPSV ČR“). Posudková komise se usnesla na tom, že k datu vydání napadeného rozhodnutí nebyla žalobkyně invalidní podle § 39 odst. 1 zdp. U žalobkyně nedošlo dle posudkové komise MPSV ČR k poklesu pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 %. Posudková komise vycházela při vypracování posudku ze zdravotnické dokumentace praktické lékařky MUDr. J., z úplné spisové dokumentace IPZS Ostrava, ze spisové dokumentace Krajského soudu v Ostravě, z písemného sdělení předaného žalobkyní při jednání před posudkovou komisí MPSV ČR a z lékařských nálezů. Žalobkyně byla při posouzení vyšetřena neurologem. Dle názoru posudkové komise MPSV ČR byl příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně bolestivý páteřní syndrom krční a bederní s lehkým funkčním postižením. Toto postižení je zařazeno v kapitole XIII., oddíle E, položce 1 písm. b) přílohy k vyhlášce. Posudková komise tedy souhlasí s tím, že došlo k poklesu pracovní schopnosti souhrnně o 30 %, kdy 20 % činí pokles pro daný typ postižení a 10 % pak navýšení postižení podle § 3 odst. 1 vyhlášky.
8. Rozhodnutí správního orgánu o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle § 8 odst. 1 písm. a) opsz zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely námitkového řízení posuzuje Institut posuzování zdravotního stavu. Pro účely soudního přezkumu zdravotní stav posuzuje MPSV; za tímto účelem MPSV zřizuje jako své orgány posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona o OPSZ). Soudu nepřislouží zkoumání věcné správnosti posudků, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV je hodnocen jako každý jiný důkaz v souladu se zásadami upravenými v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek rozhodujícím důkazem. Aby však takový posudek mohl sloužit jako stěžejní důkaz, je třeba, aby byl natolik přesvědčivý a celistvý, že nebude vzbuzovat žádné pochybnosti. Zároveň musí být také nezpochybnitelný jinými skutečnostmi a důkazy. Proto se posudková komise musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá. Posudková komise musí své závěry náležitě odůvodnit. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí ve dvouinstančním řízení, její rozhodnutí v námitkovém řízení musí být jasné, srozumitelné a úplné (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, č. j. 6 Ads 99/2011-43).
9. Náležitosti posudku upravuje § 7 vyhlášky. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž 1) účel posouzení, 2) datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 3) výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 4) skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního

zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 5) výsledek posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, 6) procentní míru poklesu pracovní schopnosti, 7) stupeň invalidity, 8) den vzniku invalidity, resp. den změny stupně invalidity nebo den zániku invalidity, 9) odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti a 10) tzv. pracovní rekomandaci (to pouze, jde-li o invaliditu prvního či druhého stupně), tedy doporučení stran vhodného druhu práce, kterou je pojištěnec schopen při svém zdravotním postižení vykonávat (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, č. j. 4 Ads 19/2012-18).

10. V posuzované věci si soud vyžádal shora specifikovaný posudek, který hodnotí zdravotní stav žalobkyně souladně se závěry posudkového lékaře IPZS Ostrava i se závěry posudkového lékaře IPZS v námitkovém řízení. Z obsahu posudku posudkové komise MPSV ČR vyplývá, že posudková komise jednala a rozhodovala v řádném složení, za přítomnosti specialisty s odborností neurologie. Dle ustanovení § 16b odstavec 1 zákona o OPSZ, *posudkové komise ministerstva jsou nejméně tříčlenné. Předsedou posudkové komise může být jen lékař. Předseda posudkové komise a tajemník posudkové komise jsou vždy zaměstnanci zařazení k výkonu práce v ministerstvu; tajemník je členem posudkové komise. Dalšími členy posudkové komise jsou odborní lékaři jednotlivých klinických oborů. Dle odstavce 3 téhož ustanovení, posudkový lékař, který je předsedou posudkové komise ministerstva, řídí jednání této komise, určuje její konkrétní složení a rozhoduje o zařazení jednotlivých případů na pořad jednání komise. Z uvedeného § 16 odstavce 1 a 3 zákona o OPSZ neplyne, že by obsazení posudkové komise lékařem určité odbornosti pro jednotlivá onemocnění bylo předepsáno konkrétním právním předpisem. Je tak na odpovědnosti předsedy posudkové komise, jaké lékaře do komise určí. Komise však musí být schopna plnit účel svého zřízení. Ten vyplývá z § 4 odst. 2 zákona o OPSZ, posudková komise tedy *posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění (...)*. Jak dovodil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 15. 4. 2014, č. j. 6 Ads 166/2014 – 30, „byla-li posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí, která zpracovala podkladový posudek o stanovení míry poklesu pracovní schopnosti pro účely posouzení invalidity, složena v souladu s § 16b odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, může být námitka žalobce ohledně účasti lékaře nevhodně zvoleného klinického oboru ve výjimečném případě relevantní pro hodnocení úplnosti a přesvědčivosti posudku, nikoliv však pro úvahy o porušení § 16b odst. 3 citovaného zákona“. V posuzované věci komise byla složena v souladu s § 16b odst. 1 zákona o OPSZ a účel svého zřízení splnila, protože zdravotní stav žalobkyně a její pracovní schopnost posoudila. Odborný lékař posuzoval onemocnění žalobkyně, jehož dopad na žalobkynin zdravotní stav je předmětem sporu.*

11. Posudek má všechny shora uvedené nezbytné náležitosti.

12. Posudek podle názoru soudu splňuje podmínku úplnosti a přesvědčivosti. Posudková komise se vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi a své posudkové závěry náležitě a srozumitelně odůvodnila a posudek nevzbuzuje žádné pochyby. Posudková

Shodu s prvopisem potvrzuje J.V.

komise jednak vysvětlila, které postižení je rozhodující příčinou nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně. Vysvětlila také, jaký má zdravotní stav žalobkyně vliv na její pracovní schopnost. Posudková komise rovněž přihlédla k dalším onemocněním žalobkyně, která se pak projevila v navýšení celkového poklesu pracovní schopnosti o 10 %, což je v souladu s § 3 odst. 1 vyhlášky. Pokud totiž pojištěnec trpí více zdravotními postiženími, jejich pokles nelze sčítat, ale projeví se právě navýšením horní hranice poklesu pracovní schopnosti pro postižení, které je rozhodující příčinou jeho nepříznivého zdravotního stavu. Žalobkyně posudkové komisi vyčítala, že nesprávně hodnotila postižení páteře, psychické potíže spojené se špatnou koncentrací a závratěmi, zadýchávání, gynekologické potíže, žilní nedostatečnost, postižení hlasivek a vysoký krevní tlak. Posudkový komise však k těmto potížím přihlédla. Postižení páteře vyhodnotila jako rozhodující příčinu nepříznivého zdravotního stavu, který vede k poklesu žalobkyniny pracovní schopnosti o 20 %. Ostatní potíže jsou léčeny a zohledněny právě v navýšení poklesu o maximální možnost 10 %. Psychické potíže žalobkyně teprve začala léčit a je předpoklad zlepšení stavu. Soud proto považuje i ve světel námitek žalobkyně za úplný a přesvědčivý.

13. Žalobkyně v žalobě a ve vyjádření k posudku popisovala svůj současný zdravotní stav, který dle ní není příznivý a způsobuje jí v každodenním životě obtíže. Ačkoliv soud tyto nijak nezlehčuje, jejich tvrzený větší dopad na žalobkyninu pracovní schopnost v soudním řízení prokázán nebyl.
14. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec *invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %*.
15. V otázce posouzení zdravotního stavu žalobkyně vycházel soud zejména z posudku posudkové komise. Žalobkyně nebyla k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní, protože její pracovní schopnost poklesla o 30 %, což neodpovídá žádnému stupni invalidity, protože pro nejnižší první stupeň zákon vyžaduje pokles ve výši nejméně 35 %. Rozhodnutí žalované tak odpovídá zdravotnímu stavu žalobkyně. Napadené rozhodnutí není nezákonné. S ohledem na výše uvedené soud žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.). Krajský soud dodává, že v případě změny (zhoršení) zdravotního stavu může žalobkyně z tohoto důvodu podat novou žádost o invalidní důchod.
16. V řízení byla plně procesně úspěšná žalovaná, které však v souladu s § 60 odst. 2 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo; procesně neúspěšná žalobkyně právo na náhradu nákladů řízení nemá.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 18. února 2026

JUDr. Zora Šmolková
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje J.V.